

I. Katonai Hatósági Konferencia

Arató Zoltán igazgató-helyettes
BFK MMSzSz

**„Rögtönzés helyett tervezés,
szervezés és koordináció”**

Helyzetfelmérés: a technikai feltételek javultak

- Építési segédszerkezetek: állványok, zsalurendszer;
- Munkaeszközök: emelőgépek;
- Villamos eszközök: FI relé, akkumulátoros kéziszerszámok, hosszabbítók, felvonulási szekrények.

Helyzetfelmérés: a technikai feltételek javultak

- „Veszélytelen” anyagok (pl. olyan festékek, ahol víz a hígító);
- Azbeszt felhasználásának tiltása;
- Egyéni védőeszközök minősége, választéka, komfortja nőtt.

Baleseti helyzet

- Az építőiparban a halálos munkabaleseti mutatók mégis 3-szor rosszabbak az átlagnál;
- (3 napnál több munkaképtelenséggel járók esetében 2-szeres ez az arány);
- nincs számottevő javulás (kisebb az elvártnál).

Európai Unió lépései

- Kampány szervezése az építőipari munkavédelmi helyzettel kapcsolatban (2003-4);
- Értékelés: a munkabalesetek **kétharmada** rossz szervezéssel, tervezéssel, koordinációval hozható összefüggésbe.

Helyzetfelmérés

- Jogilag rendezett kérdés: 1992. június 24-i 92/57/EGK irányelv („az időszakos vagy helyileg változó építkezések biztonsági, illetve egészségvédelmi minimum követelményeinek végrehajtásáról 8. egyedi irányelv). Átvéve: a 4/2002 (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelettel.

Európai Unió lépései

- Az EU bizottság 2008-ban kiadott egy közleményt az egyedi irányelv végrehajtásáról:
„Mivel a projekt előkészítés a tervezés véglegesítése előtt nem veszi figyelembe a munkahelyi kockázatok megelőzését, a megelőzés megtervezésének hiányát a kivitelezési fázisban kell pótolni.”
- Elhatározás nem kötelező jellegű dokumentumok (ajánlások) kiadásáról (megjelenik magyarul is)

Kötelező jellegű dokumentumok tartalmával kapcsolatos megállapítások

Munkavédelmi dokumentumok tartalmára
javaslat:

- Előzetes bejelentés
- Biztonsági és egészségvédelmi terv (BET)
- „Biztonsági és egészségvédelmi dokumentum” (további munkálatok végzéséhez szükséges dokumentáció BED)

Megállapítások

- **Biztonsági és egészségvédelmi tervek (BET)** sablonra készülnek nem a helyi tényleges veszélyekre;
- Az építési munkálatok előrehaladásával változnak a viszonyok nincs aktualizálás;
- Az alvállalkozók sokszor nem ismerik;
- Kisebb építkezéseken fokozottak a gondok.

BET-ben rendezhetőek lettek volna az alábbi ügyek

- Felújítandó híd pesti oldalán volt a WC, a budai oldalon volt kézmosási lehetőség;
- Régi hídszerkezetet lánggal vágók légzésvédelme megoldott, mellettük dolgozó alvállalkozó munkavállalói ólommérgezést szenvednek.

BET-ben rendezendő további ügyek

- Felesleges mozgások kiküszöbölése (felső szintre felvinni a WC-t, elsősegélyhelyet);
- Jelölések: Különböző színű védősisak jelzi a belépési illetékességet (mint a repülőgép-anyahajókon);
- Illetékesség igazolása „belépőkártyával” (Egészségügyi alkalmasság, munkavédelmi oktatás).

BET-ben rendezendő további ügyek

- Magasban végzendő munkák lecsökkentése: templomtorony megépítése a földön, és beemelés egy „darabban” a megépítés után;
- Kollektív védelmet még beemelés előtt felszerelni előre gyártott elemeknél korlát, attika fal;
- „Bentmaradó védelem” (Leesés elleni védelemül szolgáló háló később a hőszigetelést tartja)

BET-ben rendezendő további ügyek

- Távirányítással működő gépek használata veszélyes helyeken (daru, bobcat);
- Villamos szabadvezetékek kiváltása;
- Gördülőállvány, daru, markológép kitiltása az „élő” szabadvezeték közeléből.

Megállapítások

- **„Biztonsági és egészségvédelmi dokumentum” (BED)** nem ismerik, hogy mit kell tartalmaznia:
- Az építkezés további munkálataira vonatkozó útmutatásokat, ebbe az üzemeltetés is beletartozik.
- Hogyan oldható meg pl. az izzócsere a Parlament kupolatermében

BED további tartalma

- Panelépületek szétbontására ajánlott technológia (hol vannak emelési fülek);
- Homlokzattisztítás módszerei;
- Leesés elleni védelem lapos tetőkön, karbantartás esetére, vagy ha pl. klímagépet akarnak felszerelni;
- Épület feszültségmentesítésének lehetősége, működtető elemek helye;

**Koordináció hiánya miatt
bekövetkezett munkabalesetek**

- Egy acél szerkezetű adótorony szerelése közben egy felsőbb szinten még hegesztettek, amikor lejjebb már a festési munkálatok folytak. Az oszlopszerkezetre egyéni védőeszközzel „kikötött” festőnek a nyitott festékes dobozába belehullott az izzó hegesztési salak, amitől a festék lángra lobbant. Az égő festéket a festő nem tudta eloltani és a helyszínről menekülni sem tudott, így a ruhája is lángot fogott. Mire társai el tudták oltani, addigra súlyos égési sérüléseket szenvedett, melyek a halálát okozták.

**Ebben az esetben a két munkát
– a festést és a magasabb
szinten a hegesztést – nem lett
volna szabad egyszerre
végezni.**

- Egy építkezésen a zsaluzat kellő alátámasztása még nem készült el. A zsaluzatot nem adták át a vasbeton szerelőknak. A betonacél szerelő alvállalkozó abban a hiszemben, hogy a zsaluzat elkészült, hajnali órákban hozzá akart látni a betonacél szereléshez. Ez előtt le akarta takarítani a zsaluzatot, közben a még nem teljesen elkészült részre lépve a zsaluzat összedőlt alatta és ő a mélybe zuhanva meghalt.

- **Könnyen belátható, hogy itt a munkák sorrendiségének be nem tartása okozta a balesetet, a zsaluzatra csak akkor lett volna szabad rálépni, amikor az már teljesen elkészült. Ehhez egy kommunikációs hiba is vezetett a betonacél-szerelővel nem közölték, hogy a zsaluzat nem készült el az ígért időre.**

- Egy textilipari csarnok végleges légtechnikai berendezései már üzemképesek voltak, amikor a csarnok simított betonból álló padozatát készítették. A dolgozók, akik a zárt térben robbanómotoros betonsimítógépeket, illetve betonszivattyút üzemeltettek, becsukták a terem nyílászáróit és beindították a „szellőzést”. A légtechnikai berendezés azonban nem a füstgázok elszívására lett tervezve, ehhez a szükséges biztonsági funkciókkal sem rendelkezett. Így a dolgozók nem vették észre, hogy a terem elszívó ventillátorának működése közben a friss levegőt biztosító ventillátor leállt. A csarnokban a friss levegő utánpótlásának hiányában feldúsult a kipufogógáz. Koncentrációja olyan értéket ért el, hogy öt ember enyhe szénmonoxid mérgezést szenvedett.

- **Megelőzhető lett volna a balesetszerű mérgezés, ha már a biztonsági és egészségvédelmi tervben megtiltották volna olyan berendezések használatát, amelyek nem az építési munkák kiszolgálására készültek.**

Üzemeltetéssel kapcsolatos veszélyek

- Javítási munkálatokhoz létra használata (villanyszerelés, festés)
- Ablak tisztítás
- Lapos tetőn szerelési (villámvédelem, klíma) javítási (szigetelésjavítási) munkák, antenna szerelés

Néhány súlyos szabálytalanság
képekben „elbeszélve”

